

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-128-21

Druk nr 1657
Warszawa, 12 października 2021 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 i art. 123 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o budowie zabezpieczenia granicy państwowej.

Rada Ministrów uznała ww. projekt za pilny z uwagi na konieczność jak najszybszej realizacji inwestycji w kontekście istniejących zagrożeń na granicy państwowej oraz w tym zakresie istnienie istotnego interesu bezpieczeństwa państwa.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o budowie zabezpieczenia granicy państwowej

Art. 1. Ustawa określa zasady przygotowania i realizacji zabezpieczenia granicy państwowej, stanowiącej granicę zewnętrzną w rozumieniu art. 2 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz. Urz. UE L 77 z 23.03.2016, str. 1, z późn. zm.¹⁾), przez fizyczne, techniczne lub elektroniczne jej zabezpieczenie, w tym przed nielegalnym przekroczeniem, zwane dalej „barierą”.

Art. 2. 1. Barierę stanowią urządzenia służące ochronie granicy państwowej, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1776).

2. Barierę mogą stanowić urządzenia budowlane, budowle lub inne obiekty budowlane, w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, z późn. zm.²⁾), wraz z instalacjami zapewniającymi użytkowanie bariery zgodnie z jej przeznaczeniem, o którym mowa w art. 1, oraz infrastrukturą towarzyszącą, w tym elektroniczną lub telekomunikacyjną.

Art. 3. 1. Inwestycja w zakresie budowy bariery, zwana dalej „inwestycją”, polega na projektowaniu, wykonaniu robót budowlanych, utrzymaniu, przebudowie, remoncie i rozbiorce, w tym obiektów budowlanych pozostających z nią w kolizji, w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, a także na nabywaniu towarów i usług.

2. Inwestycja jest celem publicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 oraz z 2021 r. poz. 11, 234, 815, 1551 i 1561).

Art. 4. 1. Inwestorem jest Komendant Główny Straży Granicznej.

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 251 z 16.09.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 74 z 18.03.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 327 z 09.12.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 236 z 19.09.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 135 z 22.05.2019, str. 27 oraz Dz. Urz. UE L 248 z 13.07.2021, str. 11.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 2127 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11, 234, 282 i 784.

2. W celu zapewnienia przygotowania i realizacji inwestycji Komendant Główny Straży Granicznej, za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych, powołuje Pełnomocnika do spraw przygotowania i realizacji zabezpieczenia granicy państwowej, zwanego dalej „Pełnomocnikiem”, spośród osób posiadających wiedzę z zakresu prawa budowlanego.

3. Pełnomocnik jest uprawniony do podejmowania, w imieniu Komendanta Głównego Straży Granicznej, działań w zakresie przygotowania i realizacji inwestycji, w tym do podpisywania umów.

4. Pełnomocnik może występować do właściwych organów administracji rządowej, wskazując problemy związane z inwestycją, których rozwiązanie należy do kompetencji tych organów, z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy lub zajęcie stanowiska. Organy zajmują stanowisko w sprawie przedstawionej przez Pełnomocnika niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku.

5. Pełnomocnik, w celu właściwej realizacji powierzonych mu zadań, może współpracować z organami publicznymi, państwowymi osobami prawnymi, osobami prawnymi z udziałem Skarbu Państwa oraz organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami organizacyjnymi.

6. Obsługę Pełnomocnika zapewnia Komenda Główna Straży Granicznej.

Art. 5. 1. Tworzy się Zespół do spraw przygotowania i realizacji zabezpieczenia granicy państwowej, zwany dalej „Zespołem”.

2. Do zadań Zespołu należy:

- 1) zapewnienie wsparcia Komendantowi Głównemu Straży Granicznej;
- 2) monitorowanie i ocena realizacji inwestycji.

3. W skład Zespołu wchodzi:

- 1) przewodniczący – minister właściwy do spraw wewnętrznych lub upoważniony przez niego sekretarz stanu albo podsekretarz stanu;
- 2) członkowie:
 - a) Minister Obrony Narodowej lub upoważniony przez niego sekretarz stanu albo podsekretarz stanu,
 - b) minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa lub upoważniony przez niego sekretarz stanu albo podsekretarz stanu,
 - c) minister właściwy do spraw budżetu lub upoważniony przez niego sekretarz stanu albo podsekretarz stanu,

- d) minister właściwy do spraw środowiska lub upoważniony przez niego sekretarz stanu albo podsekretarz stanu,
- e) minister właściwy do spraw rozwoju wsi albo upoważniony przez niego sekretarz stanu albo podsekretarz stanu,
- f) Zastępca Komendanta Głównego Straży Granicznej, wyznaczony przez Komendanta Głównego Straży Granicznej,
- g) Prezes Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej lub upoważniony przez niego wiceprezes,
- h) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska albo upoważniony przez niego zastępca,
- i) Główny Geodeta Kraju albo upoważniony przez niego zastępca,
- j) Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego albo upoważniony przez niego zastępca,
- k) Wojewoda Podlaski albo upoważniony przez niego zastępca,
- l) Wojewoda Lubelski albo upoważniony przez niego zastępca,
- m) Komendant Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej albo jego zastępca,
- n) Komendant Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej albo upoważniony przez niego zastępca,
- o) Pełnomocnik.

4. Przewodniczący może zapraszać do udziału w pracach Zespołu na prawach członka innych przedstawicieli administracji rządowej.

5. Prezes Rady Ministrów, w drodze zarządzenia, określa szczegółowe zadania Zespołu oraz tryb jego działania, uwzględniając konieczność sprawnej realizacji inwestycji i jej monitorowania.

Art. 6. 1. Do inwestycji nie stosuje się przepisów odrębnych, w tym prawa budowlanego, prawa wodnego, prawa ochrony środowiska oraz przepisów o udostępnianiu informacji o środowisku, prawa geodezyjnego i kartograficznego, przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz środowiskowych, przepisów o transporcie kolejowym, przepisów o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, w szczególności nie jest wymagane:

- 1) pozwolenie na budowę ani zgłoszenie;
- 2) decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- 3) sporządzenie projektu budowlanego;
- 4) uzyskanie innych decyzji, zezwoleń, opinii i uzgodnień lub dokonanie zgłoszeń.

2. Właściwe organy w sprawach, o których mowa w ust. 1, przedstawiają Komendantowi Głównemu Straży Granicznej, na jego wniosek, niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, stanowisko lub informacje albo udzielają wsparcia w innym zakresie – w związku z realizacją inwestycji, w tym przez możliwą minimalizację zagrożeń dla środowiska.

Art. 7. Informacje dotyczące konstrukcji, zabezpieczeń i parametrów technicznych bariery nie stanowią informacji publicznej i nie podlegają udostępnieniu w trybie odrębnych przepisów.

Art. 8. 1. Jeżeli wynika to z potrzeb związanych z inwestycją, wojewoda właściwy ze względu na lokalizację inwestycji, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii komendanta oddziału Straży Granicznej właściwego ze względu na lokalizację inwestycji, może wprowadzić zakaz przebywania na określonym obszarze nie szerszym niż 200 m od linii granicy państwowej.

2. Zakaz nie dotyczy właścicieli lub posiadaczy nieruchomości zlokalizowanych na tym obszarze, jeżeli korzystają z nich zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach komendant oddziału Straży Granicznej właściwy ze względu na lokalizację inwestycji może zezwolić na przebywanie na czas określony na obszarze, o którym mowa w ust. 1.

Art. 9. 1. Do zamówień związanych z inwestycją nie stosuje się ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 i 1598).

2. Centralne Biuro Antykorupcyjne sprawuje kontrolę zamówień związanych z inwestycją.

3. Komendant Główny Straży Granicznej niezwłocznie przekazuje Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego informacje o:

- 1) wszczynanych postępowań o udzielenie zamówienia;
- 2) udzielonych zamówieniach.

4. Zakres informacji, o których mowa w ust. 3, obejmuje w szczególności przedmiot postępowania, termin składania ofert i kryteria ich oceny, zestawienie podmiotów ubiegających się o udzielenie zamówienia, planowany termin udzielenia zamówienia i zawarcia umowy, szacowaną wartość zamówienia oraz dane osobowe osób wykonujących po stronie Komendanta Głównego Straży Granicznej czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia.

5. Dane osobowe, o których mowa w ust. 4, obejmują:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) numer PESEL, jeżeli został nadany;
- 3) stanowisko służbowe.

6. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego niezwłocznie informuje Komendanta Głównego Straży Granicznej o zagrożeniach dla prawidłowego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia lub prawidłowej jego realizacji, a Komendant Główny Straży Granicznej podejmuje działania zmierzające do zabezpieczenia interesu ekonomicznego państwa oraz przeciwdziałania korupcji i niezwłocznie informuje Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego o podjętych działaniach zaradczych.

Art. 10. Wojewoda, na wniosek Komendanta Głównego Straży Granicznej, ogranicza, w drodze decyzji, sposób korzystania z nieruchomości, jeżeli jest to konieczne do zapewnienia właściwej realizacji inwestycji, w tym infrastruktury towarzyszącej. Przepisy art. 124–124c ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 1 niniejszej ustawy.

Art. 11. 1. W przypadku konieczności wywłaszczenia nieruchomości stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 3, odpowiednio przepisy o wywłaszczaniu nieruchomości, z tym że:

- 1) Komendant Główny Straży Granicznej może przystąpić do niezwłocznej realizacji inwestycji na danej nieruchomości, w przypadkach określonych w ustawie z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej, w szczególności w zakresie faktycznie wyłączonym z użytkowania uprawnionego w związku z ustanowieniem pasa drogi granicznej lub istniejącymi urządzeniami służącymi do ochrony granicy;
- 2) w przypadkach innych niż określone w pkt 1 zajęcie nieruchomości jest możliwe po jej wywłaszczeniu;
- 3) nabycie praw do nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa może nastąpić tylko do zajętej części nieruchomości, chyba że nie jest to uzasadnione z przyczyn gospodarczych z uwagi na powierzchnię pozostałej części nieruchomości;
- 4) nabycie, o którym mowa w pkt 3, może nastąpić w zamian za przeniesienie praw do odpowiedniej powierzchni nieruchomości bezpośrednio przylegającej do nieruchomości, o której mowa w pkt 3, lub położonej w tej samej miejscowości (nieruchomość odtworzeniowa);

- 5) do wydzielenia części nieruchomości, o której mowa w pkt 3, oraz nieruchomości odtworzeniowej nie stosuje się ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych, a koszty z tym związane obciążają Skarb Państwa, w tym poprzez ich zwrot właściwemu staroście przez komendanta oddziału Straży Granicznej właściwego ze względu na lokalizację inwestycji;
- 6) właściwy organ, oferując nieruchomość odtworzeniową, pisemnie określa jej wartość odpowiadającą nabywanej nieruchomości, o której mowa w pkt 3;
- 7) dodatkowe koszty związane z odmową przyjęcia przez uprawnionego oferowanego wynagrodzenia za nabycie, o którym mowa w pkt 3, lub odmową przyjęcia w rozliczeniu nieruchomości odtworzeniowej obciążają uprawnionego, chyba że wykaze on, że nieruchomość odtworzeniowa, jej wartość lub wartość oferowanego wynagrodzenia były nieodpowiednie, a w szczególności niższe niż wartość przejmowanej nieruchomości uprawnionego (z uwzględnieniem dotychczasowych obciążeń z nią związanych), jej części lub zmniejszenia wartości nieruchomości, która miała zostać pozostawiona uprawnionemu;
- 8) uprawnionemu do nieruchomości, o której mowa w pkt 3, oraz do nieruchomości odtworzeniowej przysługuje wynagrodzenie za nabycie praw do nieruchomości lub jej części lub nieruchomość odtworzeniowa o wartości 50% wyższej niż uprawdopodobniona jako należna; przepis art. 54a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, 1236, 1525 i 1773) stosuje się odpowiednio;
- 9) nabycie, o którym mowa w pkt 3, może polegać także na ustanowieniu na rzecz Skarbu Państwa odpowiedniej służebności lub prawa użytkowania; przepisy, o których mowa w pkt 4–9, stosuje się odpowiednio.

2. Przepis, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio do umów najmu, dzierżawy i użyczenia, z tym że uprawnionemu przysługuje prawo do odszkodowania od Skarbu Państwa z uwzględnieniem okresu nie dłuższego niż okres wypowiedzenia lub do końca obowiązywania umowy. Podmiotem właściwym do wypłaty odszkodowania jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce położenia nieruchomości.

3. Przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1363 oraz z 2021 r.

poz. 784 i 1228) stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 1 niniejszej ustawy, a w szczególności:

- 1) wojewoda właściwy ze względu na miejsce położenia nieruchomości, na wniosek Komendanta Głównego Straży Granicznej, zamiast decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wydaje decyzję o realizacji inwestycji;
- 2) decyzja o realizacji inwestycji podlega natychmiastowemu wykonaniu;
- 3) nie stosuje się art. 11a ust. 2 i 4, art. 11b, art. 11f ust. 1 pkt 3, 7 i 8, ust. 2a, art. 11ia, art. 17 ust. 1, art. 19 ust. 1, art. 20, art. 22 ust. 1, art. 32 i art. 32a;
- 4) wniosek o wydanie decyzji o realizacji inwestycji oraz decyzja mogą zawierać tylko elementy, o których mowa odpowiednio w art. 11d ust. 1 i art. 11f ust. 1, w zakresie koniecznym dla jej realizacji, oraz mogą dotyczyć określonej części inwestycji.

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o budowie zabezpieczenia granicy państwowej ma na celu przygotowanie i realizację inwestycji polegającej na budowie bariery (którą stanowić będą urządzenia budowlane wraz z instalacjami oraz infrastrukturą towarzyszącą, w tym elektroniczną oraz telekomunikacyjną), służącej ochronie granicy państwowej i wspomagającej przeciwdziałanie nielegalnej migracji.

Na przestrzeni ostatnich miesięcy Polska doświadcza rosnącej presji migracyjnej ze strony obywateli państw trzecich na polsko-białoruskim odcinku granicy państwowej, stanowiącym jednocześnie granicę zewnętrzną Unii Europejskiej i strefy Schengen. Zwiększony napływ cudzoziemców, którzy w sposób legalny przedostają się drogą lotniczą na terytorium Białorusi, a następnie podejmują próby nielegalnego przekroczenia polskiej granicy i przedostania się na terytorium naszego kraju, odbywa się przy wsparciu białoruskich służb państwowych. Służby te koordynują przedsięwzięcia związane z zakwaterowaniem, wyżywieniem i przetransportowaniem cudzoziemców w rejon granicy państwowej z Unią Europejską, a za udzielone wsparcie pobierane są od każdej osoby znaczne kwoty pieniężne. Przedmiotowe działania mają charakter hybrydowy, a ich celem jest destabilizacja sytuacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i Unii Europejskiej. W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 29 września 2021 r. Straż Graniczna zapobiegła 9 287 próbom przekroczenia granicy państwowej wbrew obowiązującym przepisom, z czego blisko 8 tys. takich prób podjęto w ostatnich dwóch miesiącach (sierpień–wrzesień). Cudzoziemcami najliczniej przekraczającymi granicę państwową byli obywatele Iraku, Afganistanu, Syrii, Rosji, Somalii, Tadżykistanu, Iranu i Turcji (ich migracji sprzyja duża liczba bezpośrednich połączeń lotniczych pomiędzy Mińskiem a Stambułem, Moskwą, Bagdadem czy Dubajem). Polskie służby graniczne zatrzymują również osoby odpowiedzialne za przerzut migrantów przez terytorium Polski (osoby te przyjeżdżają pod granicę, aby zabrać nielegalnych imigrantów i przetransportować ich w głąb kraju lub do Europy Zachodniej).

W odpowiedzi na nasilenie zjawiska nielegalnej migracji na wschodniej granicy Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 2 września 2021 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 230 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 3 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym, w związku ze szczególnym zagrożeniem bezpieczeństwa obywateli oraz porządku publicznego, związanym z obecną sytuacją na granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej (RP) z Republiką Białorusi (RB) wprowadził na okres 30 dni stan wyjątkowy na obszarze części województwa podlaskiego (obejmujący 115 obrębów ewidencyjnych) oraz lubelskiego (obejmujący 68 obrębów ewidencyjnych). Z dniem 2 października 2021 r. stan wyjątkowy został przedłużony na określonym wcześniej obszarze o kolejne 60 dni.

Straż Graniczna prowadzi obecnie intensywne działania, które mają chronić polsko-białoruski odcinek granicy państwowej. Do realizacji zadań zostali skierowani dodatkowi funkcjonariusze Straży Granicznej oraz żołnierze Sił Zbrojnych RP i policjanci. Próby nielegalnego przekroczenia dotyczą głównie odcinka granicy, który chroni Podlaski Oddział Straży Granicznej. Najbardziej narażony na nielegalne przekroczenie granicy jest odcinek o długość 187 km (łącznie długość granicy Rzeczypospolitej Polskiej z Republiką Białorusi wynosi 418 km). Granica państwowa jest stale monitorowana przez patrole piesze i przy użyciu pojazdów oraz statków powietrznych będących na wyposażeniu Straży Granicznej. Na odcinkach, na których granica państwowa przebiega wzdłuż rzek lub zbiorników wodnych, do służby wykorzystywane są jednostki pływające. Dodatkowo, do ochrony granicy państwowej wykorzystywane są m.in. wieże obserwacyjne wyposażone w kamery termowizyjne o dużym zasięgu, pojazdy obserwacyjne, przenośne kamery termowizyjne, przenośne zestawy perymetryczne, gogle noktowizyjne. Ponadto w ramach wsparcia Straży Granicznej przez Siły Zbrojne RP, zgodnie z art.10 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2019 poz. 1776), przy granicy polsko-białoruskiej, w pasie drogi granicznej na wytypowanych odcinkach wschodniej granicy Rzeczypospolitej Polskiej ułożono ogrodzenie spiralne. Łącznie w III etapach ustawiono 112 985 metrów zasieków w postaci ogrodzenia spiralnego (z drutu typu „concertina”) ułożonego na ziemi. Ponadto do dnia 29 września 2021 r. przy granicy polsko-białoruskiej w pasie drogi granicznej dodatkowo ustawiono 123 891 metrów płotu w postaci słupów oraz pionowo nakładanych zasieków z ogrodzenia spiralnego (w Podlaskim Oddziale Straży Granicznej – 122 191 metrów, w Nadbużańskim Oddziale Straży Granicznej – 1700 metrów).

Pomimo ustawienia na polsko-białoruskim odcinku granicy państwa zasieków oraz płotu z drutu typu „concertina”, liczba podejmowanych prób przekroczenia granicy nie maleje, a ma tendencję wzrostową. Mając na uwadze bardzo liczne zorganizowane próby nielegalnego przekroczenia granicy przez osoby na odcinkach granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej z Republiką Białorusi, ochranianych przez Podlaski i Nadbużański Oddział Straży Granicznej, istnieje pilna konieczność podjęcia dodatkowych działań w zakresie ochrony granicy państwowej, gdyż wszystkie zrealizowane do tej pory przedsięwzięcia nie pozwoliły wyeliminować niekontrolowanego napływu migrantów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Należy liczyć się z tym, że w kolejnych dniach i tygodniach liczba osób próbujących nielegalnie przekroczyć granicę państwową Rzeczypospolitej Polskiej może wzrastać, a świadczyć o tym mogą dalsze działania strony białoruskiej o charakterze hybrydowym (m.in. zwiększenie liczby cudzoziemców przybywających drogą lotniczą na terytorium Republiki Białorusi z zamiarem przedostania się na terytorium Unii Europejskiej, wyposażanie cudzoziemców chcących przekroczyć nielegalnie

granicę w narzędzia do cięcia metalu, drabiny, kładki czy dowóz osób przez służby białoruskie w rejonu dogodny do przekroczenia granicy). Strona białoruska zapowiedziała również wprowadzenie z dniem 17 października 2021 r. ruchu bezwizowego przez lotniska w miastach obwodowych Republiki Białorusi, z którego będą mogli korzystać obywatele nowych państw, w tym Pakistanu, Jordanii, Iranu i Egiptu. Ponadto w dniu 4 października 2021 r. białoruska Izba Reprezentantów uchwaliła ustawę zawieszającą porozumienie o readmisji między Białorusią a Unią Europejską, regulujące mechanizm przekazywania, przyjmowania i powrotu osób, które naruszyły warunki wjazdu i pobytu.

Wszystkie wskazane powyżej okoliczności wymuszają na Stronie polskiej podejmowanie niezwłocznie kolejnych przedsięwzięć, które znacząco wpływają na poziom ochrony granicy państwowej. Korzystając z doświadczeń innych państw europejskich, które obecnie lub w okresach wcześniejszych zmagają się z nielegalną migracją, m.in. Grecji, Hiszpanii, Słowenii i Węgier, należy stwierdzić, iż sprawdzonym i pewnym rozwiązaniem może być budowa na granicy państwa płotów i ogrodzeń. Wybudowane we wskazanych wyżej krajach techniczne zabezpieczenia granicy w postaci płotów sprawdzają się, pod warunkiem że są one solidnej konstrukcji, odpowiedniej wysokości, oraz dodatkowo wspomagane nadzorem fizycznym i technicznym, tj. systemem monitoringu i detekcji.

Biorąc pod uwagę fakt, iż pomimo stałego zapewnienia dodatkowego wsparcia kadrowego dla Podlaskiego i Nadbużańskiego Oddziału SG (funkcjonariusze SG, żołnierze Sił Zbrojnych RP oraz Policja) oraz ustawionych w rejonie granicy państwa zapór w postaci ogrodzeń i zasieków, liczba podejmowanych prób przekroczenia granicy polsko-białoruskiej nie maleje, należy w trybie pilnym podjąć działania w zakresie budowy stałego, wysokiego ogrodzenia, wyposażonego również w system monitoringu oraz detekcji ruchu. Wskazane zabezpieczenie techniczne granicy sprawdziło się w krajach europejskich, jako skuteczne rozwiązanie w walce z nielegalną migracją. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, iż przedmiotowe rozwiązanie jest bezpieczne dla zwierząt dziko żyjących na terenach przygranicznych.

Wybudowanie odpowiedniej do zagrożeń bariery wzdłuż granicy państwowej przyczyni się do skutecznego przeciwdziałania nielegalnej migracji. Stąd konieczność pilnego przygotowania ustawy i podjęcia jak najszybciej prac w zakresie wybudowania odpowiednich budowli i zainstalowania urządzeń, składających się na projektowaną barierę. Celem jest uwzględnienie aktualnej szczególnej sytuacji.

Podkreślenia wymaga, że projekt zasadniczo nie wprowadza szczególnych rozwiązań prawnych dotychczas niefunkcjonujących w systemie prawnym, ale zmierza do przyspieszenia budowy bariery, w tym przez uporządkowanie, doprecyzowanie oraz problemowe

usystematyzowanie i nieznaczne dostosowanie obowiązujących regulacji. Dość wskazać, że stosownie do już obowiązujących przepisów:

- 1) na gruntach położonych w pasie drogi granicznej Straż Graniczna może wykonywać czynności związane z (...) budową urządzeń służących tej ochronie. Właściciele lub użytkownicy tych gruntów są obowiązani do umożliwienia wykonywania tych czynności (art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej). Tymczasem istotna część bariery będzie wzniesiona w ww. pasie i stanowi właśnie urządzenie (urządzenia) służące ochronie granicy państwowej;
- 2) ze względów technicznych dopuszcza się budowanie urządzeń służących ochronie granicy państwowej także poza pasem drogi granicznej (art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej). Tak więc również obecnie możliwa jest budowa wymienionych urządzeń poza pasem drogi granicznej;
- 3) właścicielowi nieruchomości za szkody wyrządzone czynnościami, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 2, przysługuje odszkodowanie według zasad prawa cywilnego (art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej);
- 4) w pasie drogi granicznej grunty i lasy przylegające do granicy państwowej lub do brzegów rzek granicznych powinny być utrzymywane w stanie zapewniającym widoczność linii granicy państwowej i znaków granicznych. Właściciele i użytkownicy gruntów i lasów są obowiązani do oczyszczania, odpłatnie na warunkach uzgodnionych z właściwymi organami Straży Granicznej, tych gruntów i lasów z drzew i krzewów oraz innych zarośli na szerokość ustaloną w umowach międzynarodowych zawartych przez Rzeczpospolitą Polską (art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej). Sprawia to, że użytkowanie tych gruntów przez uprawnionych jest faktycznie ograniczone, a wręcz w określonej części praktycznie wyłączone;
- 5) podkreślenia wymaga, że bariera z uwagi na jej z założenia ograniczoną (monolityczną) strukturę może docelowo wyłączać z użytkowania mniejszą część nieruchomości aniżeli ma to miejsce obecnie także przez tymczasowe urządzenia służące ochronie granic;
- 6) budowa ogrodzeń aktualnie na granicach zwykłych działek nie podlega zasadniczo reglamentacji i nie wymaga decyzji, a często nawet zgłoszenia (art. 29 ust. 1 pkt 21 i ust. 2 pkt 20 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, z późn. zm.). Co więcej, na ogrodzeniach powyżej 1,8 m wysokości każdy może zamieszczać ostro zakończone elementy, druty kolczaste itp. Każdy więc może przystąpić do wzniesienia ogrodzenia ww. rodzaju, ponosząc za to odpowiedzialność na zasadach ogólnych –

cywilnych (np. szkody na działkach sąsiedzkich w związku ze wzniesieniem ogrodzenia niezgodnie z zasadami wiedzy i techniki budowlanej).

W powyższych okolicznościach byłaby to niezrozumiała, dalej idąca „autoreglamentacja” władzy publicznej w zakresie granicy państwowej, której zabezpieczenie nie wynika z subiektywnej woli, lecz w aktualnych warunkach geopolitycznych z konieczności podyktowanej kwestiami obronności i bezpieczeństwa państwa, w tym ochrony granicy państwowej, a wręcz ogólnie pojmowanym stanem wyższej konieczności;

- 7) z uwzględnieniem ww. szczególnych okoliczności już obecnie każde odrębne zamówienie można rozważać w kategoriach stosowania uproszczonych trybów udzielenia zamówień publicznych, a wręcz wyłączenia stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych;
 - 8) wnoszenie obiektów budowlanych na poligonach, terenach zamkniętych etc. jest znacznie uproszczone, ale musiałoby to wymagać szeregu działań formalnych związanych np. z uznaniem poszczególnych działek za teren zamknięty w rozumieniu odrębnych przepisów.
- Niniejsza ustawa nie tworzy w istocie nowych rozwiązań, lecz ma tworzyć sprawne i jednolite narzędzie do działania w nadzwyczajnej sytuacji.

Projekt ustawy zakłada realizację inwestycji w zakresie budowy bariery, polegającej na projektowaniu, wykonaniu robót budowlanych, utrzymaniu, przebudowie, remoncie i rozbiórce, w tym obiektów pozostających z nią w kolizji (art. 3 projektu). Bariere, w rozumieniu projektowanych przepisów ustawy, stanowią będą urządzenia budowlane, budowle lub inne obiekty budowlane, wraz z instalacjami oraz infrastrukturą towarzyszącą, w tym elektroniczną lub telekomunikacyjną, służące ochronie granicy państwowej i wspomagające przeciwdziałanie nielegalnej migracji (art. 2 projektu). Inwestorem jest Komendant Główny Straży Granicznej (art. 4 projektu).

W celu zapewnienia przygotowania i realizacji inwestycji Komendant Główny Straży Granicznej, za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych, powoła Pełnomocnika do spraw przygotowania i realizacji zabezpieczenia granicy państwowej, spośród osób wyróżniających się wiedzą z zakresu prawa budowlanego. Pełnomocnik będzie uprawniony do podejmowania, w imieniu Komendanta Głównego Straży Granicznej, działań w zakresie przygotowania i realizacji inwestycji, w tym do podpisywania umów, a także będzie mógł występować do właściwych organów administracji rządowej, wskazując problemy związane z inwestycją, których rozwiązanie należy do kompetencji tych organów, z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy i zajęcie stanowiska. W celu zapewnienia skutecznego mechanizmu współpracy organy zostaną zobowiązane do zajęcia stanowiska w sprawie przedstawionej przez Pełnomocnika niezwłocznie, nie później niż w terminie

7 dni od dnia otrzymania wniosku. Biorąc pod uwagę różne aspekty inwestycji Pełnomocnik, w celu właściwej realizacji powierzonych mu zadań, będzie mógł współpracować z organami publicznymi, państwowymi osobami prawnymi, osobami prawnymi z udziałem Skarbu Państwa oraz organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami organizacyjnymi. Obsługę Pełnomocnika zapewni Komenda Główna Straży Granicznej.

W celu określenia właściwych mechanizmów koordynacyjnych i nadzorczych utworzony zostanie Zespół do spraw przygotowania i realizacji zabezpieczenia granicy państwowej (art. 5). Do zadań Zespołu należeć będzie zapewnienie wsparcia Komendantowi Głównemu Straży Granicznej, w tym w zakresie prawnym i organizacyjnym, a także monitorowanie i ocena realizacji inwestycji. Zespołowi przewodniczyć będzie minister właściwy do spraw wewnętrznych (lub upoważniony przez niego sekretarz stanu albo podsekretarz stanu), z jednej strony jako konstytucyjny minister właściwy w sprawach bezpieczeństwa i porządku publicznego, z drugiej zaś jako organ sprawujący bezpośredni nadzór nad inwestorem – Komendantem Głównym Straży Granicznej. Członkami Zespołu będą Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, minister właściwy do spraw budżetu, minister właściwy do spraw środowiska, minister właściwy do spraw rozwoju wsi, a także Zastępca Komendanta Głównego Straży Granicznej, Prezes Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Główny Geodeta Kraju, Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego oraz Wojewoda Podlaski, Wojewoda Lubelski, Komendant Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej, Komendant Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej i Pełnomocnik. Przewodniczący będzie mógł także zapraszać do udziału w pracach Zespołu na prawach członka innych przedstawicieli administracji rządowej. Prezes Rady Ministrów, w drodze zarządzenia, określi szczegółowe zadania Zespołu i tryb jego działania, uwzględniając konieczność sprawnej realizacji inwestycji i jej monitorowania.

W celu umożliwienia efektywnego i szybkiego zrealizowania inwestycji w projektowanej ustawie zaproponowano szczególne regulacje, dotyczące skrócenia i uproszczenia procesu inwestycyjnego (art. 6 projektu). Do inwestycji nie będą miały zastosowania ograniczenia z przepisów odrębnych, w tym prawa budowlanego, prawa wodnego, prawa geodezyjnego i kartograficznego, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz środowiskowych, a także przepisów o transporcie kolejowym, przepisów o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. Budowa, przebudowa i remont bariery nie będzie wymagała uzyskania pozwolenia na budowę ani zgłoszenia, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, sporządzenia projektu budowlanego ani uzyskania innych decyzji, zezwoleń, opinii i uzgodnień lub dokonania zgłoszeń. Organy właściwe

w ww. sprawach będą zobowiązane do przedstawienia inwestorowi, na jego wniosek, niezwłocznie, nie później niż w terminie do 7 dni od dnia otrzymania wniosku, stosownego stanowiska lub informacji albo udzielenia wsparcia w innym zakresie – w związku z realizacją inwestycji, w tym poprzez możliwą minimalizację zagrożeń dla środowiska.

Do zamówień związanych z inwestycją nie będą miały zastosowania przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129). Zgodnie z przepisami projektowanej ustawy kontrolę zamówień związanych z inwestycją będzie sprawować Centralne Biuro Antykorupcyjne (art. 9). Inwestor zobowiązany jest do niezwłocznego przekazania Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego informacji o wszczynanych postępowaniach o udzielenie zamówienia i udzielonych zamówieniach. W projektowanej ustawie wskazano szczegółowy zakres informacji przekazywanych przez inwestora do Centralnego Biura Antykorupcyjnego, obejmujący w szczególności przedmiot postępowania, termin składania ofert i kryteria ich oceny, zestawienie podmiotów ubiegających się o udzielenie zamówienia, planowany termin udzielenia zamówienia i zawarcia umowy, szacowaną wartość zamówienia oraz dane osobowe osób wykonujących po stronie inwestora czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego zobowiązany jest do niezwłocznego poinformowania inwestora o zagrożeniach dla prawidłowego przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia lub prawidłowej jego realizacji, a inwestor – do podjęcia działań zmierzających do zabezpieczenia interesu ekonomicznego państwa i przeciwdziałania korupcji oraz do niezwłocznego poinformowania Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego o podjętych działaniach zaradczych.

Projektowana ustawa będzie również dotyczyć właścicieli, użytkowników wieczystych gruntów oraz osób, którym przysługują ograniczone prawa rzeczowe.

Jeżeli wynikać to będzie z potrzeb związanych z inwestycją, wojewoda właściwy ze względu na lokalizację inwestycji, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii komendanta oddziału Straży Granicznej właściwego ze względu na lokalizację inwestycji, będzie mógł wprowadzić zakaz przebywania na określonym obszarze nie szerszym niż 200 m od linii granicy państwowej. Zakaz nie będzie dotyczyć właścicieli lub posiadaczy nieruchomości zlokalizowanych na tym obszarze, jeżeli korzystają z nich zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem. Natomiast w szczególnie uzasadnionych przypadkach komendant oddziału Straży Granicznej właściwy ze względu na lokalizację inwestycji będzie mógł zezwolić na przebywanie na czas określony na wskazanym obszarze (art. 8).

W przypadku konieczności wywłaszczenia nieruchomości zastosowanie będą miały odpowiednio przepisy o wywłaszczaniu nieruchomości, przy czym Komendant Główny Straży

Granicznej będzie mógł przystąpić do niewłócznej realizacji inwestycji na danej nieruchomości w przypadkach określonych w ustawie o ochronie granicy państwowej. W innych przypadkach zajęcie nieruchomości będzie możliwe po jej wywłaszczeniu (art. 11). Nabycie praw do nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa będzie mogło nastąpić tylko do zajętej części nieruchomości, chyba że nie będzie to uzasadnione z przyczyn gospodarczych z uwagi na powierzchnię pozostałej części nieruchomości. Przewiduje się uproszczone i preferencyjne zasady nabywania nieruchomości. Nabycie to będzie mogło nastąpić również w zamian za przeniesienie praw do odpowiedniej powierzchni nieruchomości sąsiedniej (nieruchomość odtworzeniowa). Właściwy organ, oferując nieruchomość odtworzeniową, pisemnie określi jej wartość odpowiadającą nabywanej nieruchomości. Zgodnie z projektowanymi przepisami ustawy dodatkowe koszty związane z odmową przyjęcia przez uprawnionego oferowanego wynagrodzenia za nabycie praw do nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa lub odmową przyjęcia w rozliczeniu nieruchomości odtworzeniowej obciążą uprawnionego, chyba że wykaże on, że nieruchomość odtworzeniowa, jej wartość lub wartość oferowanego wynagrodzenia były nieodpowiednie, a w szczególności niższe niż wartość przejmowanej nieruchomości uprawnionego (z uwzględnieniem dotychczasowym obciążeń z nią związanych), jej części lub zmniejszenia wartości nieruchomości, która miała zostać pozostawiona uprawnionemu. Uprawnionym do nieruchomości lub nieruchomości odtworzeniowej będzie przysługiwać wynagrodzenie za nabycie praw do nieruchomości lub jej części lub nieruchomość odtworzeniowa o wartości 50% wyższej niż uprawdopodobniona jako należna. W tym przypadku stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.). Nabycie praw do nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa może polegać także na ustanowieniu na rzecz Skarbu Państwa odpowiedniej służebności lub prawa użytkowania. Postanowienie to stosuje się odpowiednio także do umów najmu, dzierżawy i użyczenia, z tym że uprawnionemu przysługuje prawo do odszkodowania od Skarbu Państwa z uwzględnieniem okresu nie dłuższego niż okres wypowiedzenia lub do końca obowiązywania umowy. Podmiotem właściwym do wypłaty odszkodowania jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce położenia nieruchomości.

Projekt przewiduje odpowiednie stosowanie, w przypadku konieczności wywłaszczenia nieruchomości, przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1363, z późn. zm.), która w sposób kompleksowy reguluje zagadnienia związane z realizacją inwestycji o podobnym charakterze. Mimo odpowiedniego stosowania przepisów tej ustawy, dla ułatwienia działalności właściwych organów, wymieniono wprost regulacje, których stosowanie może być w całości wyłączone już przy ogólnej ocenie. Do tych regulacji należy zaliczyć przepisy określające:

właściwość organów wydających decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej w przypadku inwestycji realizowanej na obszarze dwóch lub więcej województw albo powiatów (art. 11a ust. 2), wymóg uprzedniego przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (art. 11a ust. 4) oraz uprzedniego uzyskaniu opinii właściwych miejscowo samorządowych organów wykonawczych (art. 11b), wybrane obligatoryjne elementy decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji (art. 11f ust. 1 pkt 3, 7 i 8), charakter decyzji jako podstawy do przekazania, właściwym zarządom dróg, wybudowanych i oddanych do użytkowania dróg, o których mowa w art. 11f ust. 1 pkt 8 lit. g tej ustawy (art. 11f ust. 2a), przepis odsyłający w zakresie wybranych postępowań do przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 11ia), przepis dotyczący fakultatywnego nadawania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności (art. 17 ust. 1), przepisy regulujące wygaśnięcie trwałego zarządu na nieruchomości przeznaczonej na pas drogowy (art. 19 ust. 1) oraz ustanowienie trwałego zarządu, z mocy prawa, na rzecz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad albo właściwego zarządcy drogi (art. 20), przepis odsyłający w zakresie finansowania kosztów nabycia nieruchomości pod drogi do przepisów o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego, przepisów o drogach publicznych oraz przepisów o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (art. 22 ust. 1), regulacje odnoszące się do wydawania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie drogi (art. 32) oraz do odstąpienia od zatwierdzonego projektu budowlanego (art. 32a).

Zgodnie z projektowanymi przepisami ustawy informacje dotyczące konstrukcji, zabezpieczeń i parametrów technicznych bariery nie stanowią informacji publicznej i nie podlegają udostępnieniu w trybie odrębnych przepisów (art. 7).

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, ze względu na wyjątkową pilność realizacji inwestycji w kontekście istniejących zagrożeń na granicy państwowej oraz w tym zakresie istnienie istotnego interesu bezpieczeństwa państwa.

Jak najszybsze wejście w życie ustawy pozwoli na realizację inwestycji w zakresie budowy bariery i ochronę bezpieczeństwa publicznego.

Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego jest jednym z najważniejszych zadań państwa. Bezpieczeństwo publiczne jest wartością konstytucyjną. Zgodnie z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej bezpieczeństwo publiczne, obok porządku publicznego, ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, traktowane jest jako wartość wchodząca w skład

interesu publicznego, dla której ochrony możliwe jest nawet ograniczenie korzystania przez obywatela z jego konstytucyjnych wolności i praw.

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej. Projektowana ustawa nie podlega konieczności przedstawienia organom lub instytucjom Unii Europejskiej, o których mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym jej projekt nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm aktów prawnych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w związku z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt nie podlegał dokonaniu oceny OSR przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Nazwa projektu projekt ustawy o budowie zabezpieczenia granicy państwowej Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Maciej Wąsik – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu	Data sporządzenia 12 października 2021 r. Źródło: Nr w wykazie prac
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem projektowanej ustawy jest ustanowienie szczególnych zasad realizacji inwestycji w zakresie budowy zabezpieczenia granicy państwowej, w celu umożliwienia budowy bariery wzdłuż granicy państwowej będącej zewnętrzną granicą Unii Europejskiej w rozumieniu kodeksu granicznego Schengen, tj. z Białorusią, Ukrainą oraz Rosją, służącej do wsparcia realizacji zadań służących do ograniczenia nielegalnej migracji cudzoziemców.

W ciągu ostatnich kilku miesięcy odnotowuje się zwiększoną presję migracyjną na polsko-białoruskim odcinku granicy państwowej, polegającą na próbach nielegalnego przekraczania granicy Rzeczypospolitej Polskiej przez grupy osób, które w sposób legalny dostały się drogą lotniczą na terytorium Białorusi przy wsparciu reżimu Aleksandra Łukaszenki. Przedmiotowe działania mają charakter hybrydowy, a ich celem jest destabilizacja sytuacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i Unii Europejskiej. W działaniach uczestniczą służby państwowe Republiki Białorusi, które koordynują przedsięwzięcia związane z zakwaterowaniem, wyżywieniem i przetransportowaniem cudzoziemców w rejon granicy państwowej z Unią Europejską. Przewiduje się, że wkrótce presja migracyjna wzrośnie jeszcze bardziej, gdy Strona białoruska zrealizuje zapowiedzi rozszerzenia ruchu bezwizowego o obywateli kolejnych państw będących źródłem migracji.

Przy granicy polsko-białoruskiej, w pasie drogi granicznej, na wytypowanych odcinkach wschodniej granicy RP, ułożono dotychczas ogrodzenie spiralne. Łącznie w III etapach ustawiono 112 985 m zasieków w postaci ogrodzenia spiralnego (concertiny) ułożonego na ziemi, a do dnia 29 września 2021 r., przy granicy polsko-białoruskiej, w pasie drogi granicznej dodatkowo ustawiono 123 891 m płotu w postaci słupów oraz pionowo nakładanych zasieków z ogrodzenia spiralnego.

Pomimo ustawienia na polsko-białoruskim odcinku granicy państwa zasieków oraz płotu z drutu typu „concertina”, liczba podejmowanych prób przekroczenia granicy nie maleje, a wręcz ma tendencję wzrostową. Mając na uwadze bardzo liczne zorganizowane próby nielegalnego przekroczenia granicy przez osoby na odcinkach granicy państwowej RP z Republiką Białorusi, istnieje pilna konieczność podjęcia dodatkowych działań w zakresie wzmocnienia ochrony granicy państwowej, gdyż wszystkie zrealizowane do tej pory przedsięwzięcia nie pozwoliły wyeliminować niekontrolowanego napływu migrantów na terytorium RP. Należy liczyć się z tym, że w kolejnych dniach i tygodniach liczba osób próbujących nielegalnie przekroczyć granicę państwową RP może wzrastać, a świadczyć o tym mogą dalsze działania strony białoruskiej o charakterze hybrydowym (m. in. zwiększenie liczby cudzoziemców przylatujących drogą lotniczą na terytorium Republiki Białorusi z zamiarem przedostania się na terytorium Unii Europejskiej, wyposażanie cudzoziemców chcących przekroczyć nielegalnie granicę w narzędzia do cięcia metalu, drabiny, kładki czy dowóz osób przez służby białoruskie w rejon dogodne do przekroczenia granicy).

Wszystkie wskazane powyżej okoliczności wymuszają na Stronie polskiej konieczność podejmowania niezwłocznie kolejnych przedsięwzięć, które mogą znacząco wpłynąć na poziom ochrony granicy państwowej będącej zewnętrzną granicą Unii Europejskiej. Korzystając z doświadczeń innych państw europejskich, które obecnie lub w okresach wcześniejszych zmagają się z nielegalną migracją, m.in. Grecji, Hiszpanii, Słowenii i Węgier, należy stwierdzić, iż sprawdzonym i skutecznym rozwiązaniem może być budowa na granicy państwa płotów i ogrodzeń. Wybudowane we wskazanych wyżej krajach techniczne zabezpieczenia granicy w postaci płotów sprawdzają się, pod warunkiem że są one solidnej konstrukcji, odpowiedniej wysokości, oraz dodatkowo wspomagane nadzorem fizycznym i technicznym, tj. systemem monitoringu i detekcji.

Biorąc pod uwagę fakt, iż pomimo stałego zapewnienia dodatkowego wsparcia kadrowego dla oddziałów SG (funkcjonariusze SG, żołnierze Sił Zbrojnych RP oraz Policja) oraz ustawionych w rejonie granicy państwa zapór w postaci ogrodzeń i zasieków, liczba podejmowanych prób przekroczenia granicy polsko-białoruskiej nie maleje, należy w trybie pilnym podjąć działania w zakresie budowy solidnego, wysokiego ogrodzenia, wyposażonego również w system monitoringu oraz detekcji ruchu. Wskazane zabezpieczenie techniczne granicy sprawdziło się w krajach europejskich, jako skuteczne rozwiązanie w walce z nielegalną migracją. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, iż przedmiotowe rozwiązanie będzie zmierzać do zapewnienia bezpieczeństwa dla zwierząt dziko żyjących na terenach przygranicznych.

Niezbędne jest usprawnienie przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie budowy bariery, wprowadzenie ułatwień proceduralnych oraz określenia kompetencji poszczególnych organów wydających decyzje lub opinie, niezbędne do rozpoczęcia budowy bariery oraz umożliwiające sprawną realizację inwestycji.

Dotychczasowym właścicielom przejmowanych pod budowę bariery nieruchomości, jak też użytkownikom wieczystym oraz osobom, którym przysługuje do nieruchomości ograniczone prawo rzeczowe (m.in. użytkowanie, służebność, hipoteka), przysługuje odszkodowanie od Skarbu Państwa i niezbędne jest określenie podmiotu właściwego do ustalenia wysokości i wypłaty odszkodowania oraz przepisy proceduralne umożliwiające załatwienie spraw odszkodowawczych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozwiązanie polegać będzie na stworzeniu podstaw prawnych umożliwiających szybkie i efektywne zrealizowanie inwestycji polegającej na budowie bariery, którą stanowią urządzenia służące ochronie granicy państwowej, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy o ochronie granicy państwowej, i będą mogły stanowić urządzenia budowlane, budowle lub inne obiekty budowlane, w rozumieniu prawa budowlanego, wraz z instalacjami zapewniającymi użytkowanie bariery zgodnie z jej przeznaczeniem oraz infrastrukturą towarzyszącą, w tym elektroniczną lub telekomunikacyjną, która powinna być zarazem bezpieczna dla zwierząt dziko żyjących na terenach przygranicznych.

Inwestycja w zakresie budowy bariery będzie polegała na projektowaniu, wykonaniu robót budowlanych, utrzymaniu, przebudowie, remoncie i rozbiorce, w tym obiektów budowlanych pozostających z nią w kolizji, w rozumieniu prawa budowlanego, a także na nabywaniu towarów i usług

Inwestorem realizującym inwestycję będzie Komendant Główny Straży Granicznej, który będzie uprawniony do powołania, za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Pełnomocnika do spraw budowy zabezpieczenia granicy państwowej uprawnionego do podejmowania, w imieniu Komendanta Głównego Straży Granicznej, wszelkich działań w zakresie przygotowania i realizacji inwestycji, w tym do podpisywania umów.

Pełnomocnik będzie uprawniony do występowania do właściwych organów administracji rządowej, wskazując problemy należące do obszaru jego właściwości, których rozwiązanie należy do kompetencji tych organów, z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy lub zajęcie stanowiska, a organy te będą zobowiązane do zajęcia stanowiska w sprawie przedstawionej przez Pełnomocnika niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku.

Do przygotowania i realizacji inwestycji, w tym zapewnienia wsparcia inwestorowi oraz monitorowania i oceny realizacji inwestycji, tworzy się Zespół, w którego składzie określonym w ustawie znajdują się podmioty istotne dla procesu inwestycji.

W projektowanej ustawie zaproponowano stworzenie mechanizmów, które umożliwią wybudowanie bariery w możliwie najkrótszym czasie, z uwzględnieniem zarówno interesu jednostki, ochrony środowiska jak i ochrony podstawowych interesów narodowych w zakresie bezpieczeństwa państwa.

Do inwestycji nie będą miały zastosowania przepisy odrębne, w tym m.in. prawa budowlanego, wodnego, geodezyjnego i kartograficznego, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz środowiskowych. W szczególności nie będzie wymagane pozwolenie na budowę lub zgłoszenie, decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, sporządzenie projektu budowlanego lub też uzyskanie innych decyzji, zezwoleń, opinii i uzgodnień lub dokonanie innych zgłoszeń. Tym niemniej właściwe w powyższym zakresie organy będą zobowiązane do przedstawiania inwestorowi, na jego wniosek, stosownych stanowisk lub informacji oraz udzielania wsparcia przy realizacji inwestycji.

Informacje dotyczące konstrukcji, zabezpieczeń i parametrów technicznych bariery nie będą objęte obowiązkiem udostępniania, zaś potrzeby związane z realizacją inwestycji będą upoważniały wojewodę do wprowadzenia zakazu przebywania na obszarze nie szerszym niż 200 m od linii granicy państwowej. Zakaz ten nie będzie dotyczył właścicieli i posiadaczy nieruchomości zlokalizowanych w tym obszarze (strefie inwestycji) oraz osób, którym zezwolenia na przebywanie na tym obszarze udzieli właściwy komendant oddziału.

Ze względu na to, że ustawa przewiduje, że do zamówień związanych z inwestycją nie stosuje się przepisów Prawa zamówień publicznych, kontrolę tych zamówień będzie sprawowało Centralne Biuro Antykorupcyjne. CBA będzie kontrolowało wszczynane postępowania o udzielenie zamówienia, w oparciu o przekazywane przez inwestora informacje w tym zakresie, oraz informowało inwestora o stwierdzonych zagrożeniach w celu podjęcia przez niego działań zaradczych,

których podjęcie również będzie podlegało kontroli. Kontroli CBA będą ponadto podlegały udzielone zamówienia.

Jeśli będzie to konieczne do zapewnienia właściwej realizacji inwestycji, wojewoda będzie, w drodze decyzji na wniosek inwestora, ograniczał sposób korzystania z nieruchomości. W tym przypadku odpowiednie zastosowanie znajdą przepisy art. 124–124c ustawy o gospodarce nieruchomościami, z uwzględnieniem wyłączenia obowiązku stosowania przepisów odrębnych, omówionego powyżej.

Projektowana ustawa będzie dotyczyć właścicieli, użytkowników wieczystych gruntów oraz osób, którym przysługują ograniczone prawa rzeczowe. W przypadku konieczności wywłaszczenia nieruchomości pod inwestycję zastosowanie znajdą odpowiednio przepisy o wywłaszczaniu nieruchomości z modyfikacjami określonymi w ustawie polegającymi na określaniu przez wojewodę ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości oraz obowiązku informowania uprawnionego do dysponowania nieruchomością o tych ograniczeniach.

Pozostałe modyfikacje dotyczą kwestii zasad nabywania praw do nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa, podmiotów nabywających nieruchomości na podstawie tej ustawy oraz zasad ponoszenia kosztów tego nabycia.

Nabycie praw do nieruchomości następuje tylko w odniesieniu do zajętej części nieruchomości, chyba że nie jest to uzasadnione z przyczyn gospodarczych z uwagi na powierzchnię pozostałej części nieruchomości.

Do wydzielenia części nieruchomości nie stosuje się ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych, a koszty z tym związane obciążają Skarb Państwa, w tym poprzez ich zwrot właściwemu staroście przez komendanta oddziału Straży Granicznej właściwego ze względu na lokalizację inwestycji.

Nabycie praw do nieruchomości może nastąpić w zamian za przeniesienie praw do odpowiedniej powierzchni nieruchomości bezpośrednio przylegającej lub położonej w tej samej nieruchomości (nieruchomość odtworzeniowa).

Właściwy organ, oferując w rozliczeniu nieruchomość odtworzeniową, pisemnie określa jej wartość odpowiadającą nabywanej nieruchomości.

Dodatkowe koszty związane z odmową przyjęcia przez uprawnionego oferowanego wynagrodzenia lub nieruchomości odtworzeniowej obciążają uprawnionego, chyba że wykaze on, że nieruchomość odtworzeniowa, jej wartość lub wartość oferowanego wynagrodzenia były nieodpowiednie.

Uprawnionemu do nieruchomości oraz do nieruchomości odtworzeniowej przysługuje wynagrodzenie za nabycie praw do nieruchomości lub jej części lub nieruchomości odtworzeniowej o wartości 50% wyższej niż uprawdopodobniona jako należna. Przepis art. 54a ustawy o finansach publicznych dotyczący możliwości zawierania ugód stosuje się odpowiednio.

Nabycie praw do nieruchomości może również polegać na ustanowieniu na rzecz Skarbu Państwa odpowiedniej służebności lub prawa użytkowania.

Przepisy powyższe stosuje się, z pewnymi zastrzeżeniami, odpowiednio do umów najmu, dzierżawy i użyczenia. Podmiotem właściwym do wypłaty odszkodowania jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce położenia nieruchomości.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W zakresie doświadczeń innych państw należy wskazać, że podejmują one analogiczne działania, choć zastosowane rozwiązania są różnorodne co do wysokości ogrodzenia, materiału, z którego jest zbudowane, zwielokrotnienia systemu ogrodzenia (1 lub 2 linie), systemu nadzoru (np. monitoringu) lub użycia wspomagających urządzeń wykrywających ruch (np. perymetria). Pomijając najbardziej znane rozwiązania wykorzystywane poza obszarem Unii Europejskiej takie jak na granicy USA z Meksykiem czy Izraela z Autonomią Palestyńską, kraje członkowskie UE/OECD na granicach zagrożonych nielegalną migracją tworzą systemy technicznej ochrony granicy składające się z ogrodzeń i systemów perymetrycznych. Działania te nie są ograniczone jedynie do granic zewnętrznych UE, jeśli dane państwo widzi potrzebę zwalczania nielegalnej migracji na szlakach migracyjnych a nie stoją temu na przeszkodzie wymogi strefy Schengen dotyczące swobody przemieszczania się. Przypadek taki można odnotować na granicy słoweńsko-chorwackiej, gdzie strona słoweńska zbudowała tego rodzaju ogrodzenie jako państwo, na którego terytorium nielegalni migranci starają się przemieszczać. Kierunek migracji powoduje też, że państwa nie będące państwami członkowskimi UE budują ogrodzenia na granicy z państwami członkowskimi UE. Z takim przypadkiem mamy do czynienia na granicy grecko-macedońskiej, na której strona macedońska zbudowała ogrodzenie mające przeciwdziałać migracji z Grecji na terytorium Macedonii. Grecja również stworzyła ogrodzenie na lądowym odcinku granicy państwowej z Turcją o długości 40 km o solidnej metalowej konstrukcji. Turcja zaś zbudowała już ogrodzenie na granicy z Iranem, które chroni jedną trzecią wspólnej tym państwom granicy o długości 540 km. Na omawianym wcześniej szlaku migracyjnym pod ogromnym naporem migracyjnym stała również granica węgiersko-serbska, na której władze węgierskie zbudowały ogrodzenia mające na celu utrudnienie nielegalnego przekraczania zewnętrznej granicy UE. Należy tu

także wspomnieć o systemie ogrodzeń stosowanych przez państwo hiszpańskie na granicach dwu enklaw znajdujących się na kontynencie afrykańskim, tj. Ceuty i Melili, które mają za zadanie przeciwdziałać nielegalnej migracji z terytorium Maroka.

Na wschodnich granicach UE ogrodzenia graniczne znajdowały się lub były budowane na granicy z Federacją Rosyjską przez stronę fińską, norweską, łotewską, litewską i estońską. Trwają prace nad ich rozbudową, choć z różną intensywnością i z zastosowaniem różnych rozwiązań. Wynika to z mniejszego natężenia zagrożenia migracyjnego, co np. na granicy fińsko-rosyjskiej nie przekłada się na budowanie zbyt zaawansowanych i wysokich zabezpieczeń a np. na granicy estońskiej już tak.

W związku z obecnym kryzysem Republika Litewska rozpoczęła również budowę ogrodzenia wzdłuż granicy z Białorusią, aby przeciwdziałać organizowanemu przez władze białoruskie nielegalnemu przekraczaniu granicy przez migrantów. Zgodnie z deklaracją władz podwójne ogrodzenie z drutu kolczastego będzie miało długość 550 kilometrów wzdłuż 680-kilometrowej granicy między oboma krajami i zgodnie z szacunkami litewskiego MSW może kosztować nawet 41 mln euro.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Rady Ministrów	1		Określenie szczegółowych zadań Zespołu oraz trybu jego działania.
Pełnomocnik do spraw budowy zabezpieczenia granicy państwowej	1	Projekt ustawy	Podejmowanie w imieniu inwestora (KGSG) wszelkich działań w zakresie przygotowania i realizacji inwestycji, w tym do podpisywania umów.
Komendant Główny Straży Granicznej	1	ustawa o Straży Granicznej	Właściwy w sprawach budowy bariery jako inwestor.
Komendant oddziału Straży Granicznej	2	informacje własne	Realizacja zadań związanych z zarządem nad nieruchomością, w tym trwałym zarządem, oraz reprezentacją Skarbu Państwa objętą inwestycją lub na której znajduje się bariera. Zawieranie umów nabycia nieruchomości w imieniu Skarbu Państwa
Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego	1	Ustawa o CBA	Sprawowanie kontroli zamówień związanych z inwestycją
		l) liczba właścicieli będzie znana po ustaleniu, które z nieruchomości są	

Właściciele nieruchomości, na których będzie budowana bariera, użytkownicy wieczyści takich nieruchomości oraz inne podmioty, którym przysługują prawa rzeczowe na takich nieruchomościach		niezbędne do realizacji inwestycji w zakresie budowy systemu, 2) liczba nieruchomości będzie uzależniona od ostatecznego obszaru inwestycji określonego w decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji.	
Wojewoda	2	Ustawa z dnia z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa (Dz. U. poz. 603, z późn. zm.)	Wypłaty odszkodowań za nabyte prawa do nieruchomości. Ograniczanie sposobu korzystania z nieruchomości
Właściwe organy administracji rządowej		podmioty realizujące zadania, które mogą być istotne dla realizowanej inwestycji	Zajmowanie stanowiska i rozpatrywanie spraw na wniosek Pełnomocnika oraz uczestniczenie w pracach Zespołu.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie ogłoszony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0 2021	1 2022	2 2023	3 2024	4 2025	5 2026	6 2027	7 2028	8 2029	9 2030	10 2031	<i>Łącznie (0-10)</i>
Dochody ogółem	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
budżet państwa	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
JST	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Wydatki ogółem	1115,00	500,00	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	1615,00
budżet państwa	1115,00	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	1115,00
JST	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Fundusz Wsparcia Straży Granicznej	0,000	500,00	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	500,00
Saldo ogółem	-1115,00	-500,00	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	-1615,00
budżet państwa	-1115,00	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	-1115,00
JST	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Fundusz Wsparcia Straży Granicznej	0,000	-500,00	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	-500,00
Źródła finansowania	Wejście w życie ustawy spowoduje skutki finansowe oszacowane w łącznej kwocie 1 615 mln zł. Wydatki związane z budową bariery zostaną pokryte z budżetu państwa w drodze zwiększenia w 2021 r. budżetu Straży Granicznej (w części 42 – Sprawy wewnętrzne) o dodatkowe środki finansowe wysokości 1 115 mln zł, a także w 2022 r. ze środków Funduszu Wsparcia Straży Granicznej w wysokości 500 mln zł. Skutki finansowe związane z wypłatą odszkodowań za wywłaszczone nieruchomości nie są możliwe do jednoznacznego wyliczenia, ponieważ są one zależne, w szczególności, od liczby i wartości nieruchomości niezbędnych do przeprowadzenia inwestycji i długości odcinków granicy, na których zostanie zbudowana bariera. Wydatki związane z wypłatą odszkodowań zostaną pokryte przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Skutki finansowe związane z budową bariery zostały skalkulowane w wysokości 1 615 mln zł na podstawie zebranego doświadczenia i uwarunkowań rynkowych w tym zakresie w następujących wielkościach: - budowa fizycznej bariery na kwotę 1 500 mln zł; - urządzenia techniczne (perymetria) na kwotę 115 mln zł.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projekt nie zawiera regulacji dotyczących majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej i nie podlega obowiązkowi dokonania oceny przewidywanego wpływu proponowanych rozwiązań na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorców stosownie do przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162).						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt ustawy będzie miał wpływ na prawa obywateli, bo przewiduje możliwość ich wywłaszczenia z nieruchomości (jej części znajdującej się w linii rozgraniczającej teren inwestycji) niezbędnej do budowy bariery. Konstytucyjne prawo ochrony własności, określone w art. 21 Konstytucji RP, umożliwia wywłaszczenie posiadaczy tych nieruchomości, gdy jest dokonane na cele publiczne i za słusznym odszkodowaniem. Budowa bariery jest celem publicznym (art. 2 ust. 1 projektu ustawy), zaś projektowana ustawa zapewnia wywłaszczanym odszkodowanie za wywłączoną nieruchomość. Projektowany system szacowania odszkodowań zapewni także wypłacenie odszkodowań odpowiadających rzeczywistej wartości wywłaszczonych nieruchomości, w tym przejmowania za odszkodowaniem nieruchomości uszczuplonych o jej część przejętą pod budowę bariery, która na skutek tego uszczuplenia utraciła swoją przydatność/użytkowość. Dotychczasowym posiadaczom będą przysługiwały wszelkie uprawnienia niezbędne do uzyskania słusznego odszkodowania od skarbu państwa.						

		Ustawa zapewnia otrzymanie odszkodowania w słusznej wysokości oraz że wywłaszczenie będzie realizowane na cele publiczne zatem spełnia wymogi określone w art. 21 Konstytucji RP.
Niemierzalne	Podstawowy interes państwa	Projektowana ustawa będzie miała korzystny wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy.		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: nie dotyczy		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: nie dotyczy
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz: Nie dotyczy		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowana regulacja nie spowoduje zmian na rynku pracy w odniesieniu do zatrudnienia oraz innych wskaźników dotyczących spraw pracowniczych (np. czasu poszukiwania pracy, kwalifikacji pracowników).		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: <u>bezpieczeństwo publiczne</u>	☐ demografia ☒ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowana ustawa wpłynie na bezpieczeństwo publiczne. Projektowana ustawa będzie miała wpływ na środowisko naturalne, w tym dla obszarów Natura 2000, może wpływać na migrację zwierząt i rozwiązania merytoryczne powinny ograniczać ten wpływ. Projektowana ustawa będzie też miała wpływ na mienie państwowe spowodowane zmianą (wzrostem) zasobu Skarbu Państwa i wpływ ten będzie dotyczył sposobu wykorzystania tego mienia.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planowany termin wejścia w życie ustawy to dzień następujący po dniu ogłoszenia.		

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Ze względu na przedmiot i zakres ustawy nie przewiduje się ewaluacji efektów i stosowania mierników.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Brak załączników.